

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/311/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

21/2019. (I. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ gazdasági társaság jogi képviseletében (a továbbiakban: jogi képviselő) által 2018. szeptember 10-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – előterjesztett **panasza alapján indult eljárásában** a 2019. január 24-én megtartott zárt ülésén meghozott állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A jogi képviselő 2018. szeptember 10-én, postai úton előterjesztett beadványában, amelyhez csatolta az ügyvédi meghatalmazását, az alábbiakról számolt be. A panaszos gazdasági társaság 2014-ben haszonbérleti szerződést kötött a Magyar Állammal a beadványban megadott helyrajzi szám alatt felvett termőföldnek minősülő ingatlanra. A föld használatának jogát a földhasználati nyilvántartásba bejegyezték. 2016-ban S. K. árverés útján megszerezte a Magyar Államtól a termőföld tulajdonjogát. A haszonbérleti szerződésben a Magyar Állam képviseletében eljáró Nemzeti Földalapkezelő Szervezet felé vállalt kötelezettségét a panaszos ugyan teljesítette, de az azzal kapcsolatos dokumentumot nem tértivevényes levélben, hanem ajánlott levélben adta fel.

S. K. a kötelezettség megszegése miatt a haszonbérleti szerződést 2017-ben felmondta. A felmondást a panaszos nem fogadta el, így a felmondás érvényességének megállapítása iránt pert indított. A felmondás érvényességét azon okból, hogy a kötelezettséget a panaszos nem tértivevényes levél útján teljesítette, a Járásbíróság megállapította, és kötelezte a panaszost arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül adja a szóban forgó ingatlant S. K. birtokába. Az akkori jogi képviselő tájékoztatása szerint az ítéletet ő 2017. december 11. napján vette át. Az új jogi képviselő a 15 napos fellebbezési lejárta megelőzően, 2017. december 22-én benyújtotta az ítélet elleni fellebbezést. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a fellebbezés elkészült, mert a korábbi jogi

¹ Az Rtv. 3/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

képviselő az ítéletet 6 nappal korábban, 2017. december 5. napján már átvette. A fellebbezés elutasítása miatt a panaszos fellebbezést nyújtott be igazolási kérelem előterjesztése mellett.

2018 tavaszán a földmunkák megkezdésekor a perbeli ingatlant a panaszos vetésre előkészítette, majd napraforgóval bevetette, mivel a termőföld haszonbérője, birtokosa volt, mert a fellebbezésre tekintettel az elsőfokú bíróság ítélete még nem jogerős.

A Törvényszék a fellebbezést és az igazolási kérelmet elbírálta, azonban egyiknek sem adott helyt, így azokat elutasította. A fellebbezés elutasításáról a Járásbíróság 2018. július 26. napján értesítette a panaszos jogi képviselőjét. Ezzel egyidejűleg a Járásbíróság arról tájékoztatta őt, hogy az elsőfokú ítélet 2017. december 21. napján jogerőre emelkedett. A Polgári Perrendtartás szabályai szerint az ingatlan birtokba adási kötelezettséget a közlést követő 15. napon belül kell teljesíteni a panaszosnak.

S. K. a panaszosnak levélben jelezte a termőföld önhatalommal való birtokbavételét, és leírta, hogy a panaszos tulajdonát képező terményt betakarítja, azt az általa támasztani kívánt kártérítési igénybe be kívánja számítani. S. K. a már jogerős ítélet alapján nem kezdeményezte az ítéletben foglalt végrehajtását. A beadvány szerint ezen levelet a panaszhoz csatolva küldték meg a Testület részére, azonban megjegyzi a Testület, hogy erre nem került sor.

A panaszos törvényes képviselője, Sz. M. ügyvezető elment a *T*-i Rendőrkapitányságra (a továbbiakban: T. Rendőrkapitányság)*, ahol közölték, hogy ők nem illetékesek az ügyben, menjen K. településre, de valójában ott sem fognak tudni részére segítséget nyújtani, mert ez polgári peres ügy, és ez nem a rendőrség hatásköre. Majd javasolták, hogy forduljon az *A*-i Rendőrőrshez (a továbbiakban: A. Rendőrőrs)* segítségért. 2018. augusztus 25. napján Sz. M. személyesen ment el oda is, de nem tudott bejutni, az ajtó zárva volt, csengőt nem talált és a telefont sem vették fel. Sz. M. felhívta a 112-es segélyhívó elsősorban azért, hogy megkérdezze, hová forduljon segítségért, amire azt a választ kapta, hogy ez nem az ő feladatuk. Sz. M. délután felhívta a *Sz*-i Rendőrkapitányságot (a továbbiakban: Sz. Rendőrkapitányság)*, ott is elutasító választ kapott, valamint észrevételezték, hogy nem tudják elhinni, hogy a bíróság nem döntött arról, hogy kié az a napraforgó. És elmondták azt is, hogy szombat van, nem tudnak segíteni.

S. K. a leírtaknak megfelelően 2018. augusztus 25. napján megkezdte a termény betakarítását. Ebben az időben a termény még olyan állapotban volt, hogy abból értékes és hasznosítható napraforgómagot kinyerni nem lehetett. A betakarítás időpontjában Sz. M. felhívta a *K*-i Rendőrőrsöt (a továbbiakban: K. Rendőrőrs)*, majd kiküldték. Sz. M.-et az eljárás tárgyát képező ingatlanhoz, ahová mintegy másfél órás várakozás után érkezett meg B. rendőr, aki Sz. M.-t és S. K.-t is meghallgatta, de Sz. M.-t nem engedte az aratás közelébe. A rendőr azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyben ő nem tud eljárni, mivel ez polgári ügy. S. K. a terület egy kis részét tudta betakarítani, mert az eső a további munkálatokat a következő napon megakadályozta.

A panaszos egyeztetett jogi képviselőjével, akinek álláspontja szerint a panaszost a birtokától jogellenes magatartással, tilos önhatalommal fosztották meg, ezért a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:6 §-a alapján jogos önhatalommal azt visszaszerezheti. Ezt figyelembe véve 2018. augusztus 29. napján a panaszos gazdasági társaság munkavállalói, vállalkozói két kombájnnal, traktorral megjelentek a betakarítás érdekében. Röviddel ezután megjelent S. K., majd a K. Rendőrőrs rendőrei. A jogi képviselő tudomására jutott, hogy először a területileg illetékes A. Rendőrőrs állományába tartozó rendőrök indultak a helyszínre, majd a Sz. Rendőrkapitányság utasítására visszafordultak, és K. Rendőrőrs rendőrei jelentek meg. Ők a panaszos munkavállalót, vállalkozóit igazoltatták, az aratást leállították. Az eljáró rendőrnő először azt mondta, senki nem arathat, majd S. K. a saját telefonjának bemutatásával a rendőrnővel valamilyen információt osztott meg, ami után a rendőrnő kijelentette, hogy a termőföldet S. K. arathatja le. A

rendőrőrnő nem engedte, hogy az intézkedés során a panaszos képviselőjét ellátó ügyvezetőjének a fia jogi segítséget vegyen igénybe, le kellett tennie a telefont.

A panaszos 2018. augusztus 25-i rendőri intézkedésről semmilyen iratot (jelentés másolatát) kérése ellenére nem kapott. Ugyancsak nem kapott a panaszos a 2018. augusztus 29. napján történt eseményről semmilyen jegyzőkönyvet, jelentést.

A jogi képviselő tájékoztatta a Testületet, hogy 2018. szeptember 4. napján a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban Rtv.) 20. §-a alapján panaszt jelentett be a 2018. augusztus 29. napján történt rendőri intézkedéssel szemben a Megyei Főügyészséghez, mert álláspontja szerint az intézkedő rendőrök jogszerűtlenül állították le a panaszos tulajdonát képező termény betakarítását, és jogszerűtlenül jogosították fel S. K.-t annak betakarítására. Ezzel a panaszosnak még nem számszerűsített, de jelentős kárt okoztak az eljáró rendőrök. A jelenlévő 4 főt irányító rendőrőrnő az intézkedés megkezdése előtt nevét, azonosító számát szóban nem közölte, a panasz előterjesztheségére vonatkozóan tájékoztatást nem adott.

A jogi képviselő aggályosnak tartja, hogy miért nem a helyileg illetékes A. Rendőrőrs rendőrei jártak el, miért kellett Sz. Rendőrkapitányság utasításra visszafordulniuk, és K. Rendőrőrs rendőreinek kivonulniuk. Ugyancsak elgondolkodtató, hogy egy polgári ügyben eljáró rendőrőrnő, hogyan tudott állást foglalni, és S. K.-t feljogosítani a panaszos tulajdonát képező termény betakarítására.

A jogi képviselő azt is hozzátette, hogy a panaszos helyszínen jelenlévő törvényes képviselőjében, munkavállalóiban, és vállalkozóiban a rendőri eljárás félelmet keltett, különösen az a rendőri fenyegetés, hogy őket feljelentik.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy hozzájárult ahhoz, hogy a Testület a panasz alapján hozott állásfoglalását – teljes körűen anonimizált formában – közzétegye, illetve arról sajtóközleményt jelentessen meg. Továbbá ahhoz is hozzájárult, hogy a Testület a panaszt további kivizsgálásra áttegye az eljárást fogantató rendőri szervhez, amennyiben azt állapítja meg, hogy a panaszban foglalt intézkedés a panaszos alapvető jogait nem vagy csak csekély mértékben sérti.

2) A Testület munkatársa 2019. januárjában elektronikus levél és telefon útján kérte a jogi képviselőt, hogy a beadványban említett Sz. K. által megküldött levelet és a Járásbíróság jogerős határozatát bocsássa a Testület rendelkezésére, azonban ennek a jogi képviselő nem tett eleget.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) K. Rendőrőrs állományába tartozó B. r. főtörzsőrmester 2018. augusztus 25-én az alábbi tartalommal tett jelentést.

B. r. főtörzsőrmestert fenti napon szolgálata teljesítése során 18 óra 15 perckor a K. Rendőrőrs hivatali helyiségében a nappalos szolgálatot ellátó kollégái tájékoztatták, hogy Sz. M. (K. település lakosa) korábban bejelentést tett egy föld tulajdonjogi vita kapcsán. Ezt követően B. r. főtörzsőrmester felvette a kapcsolatot a Tevékenység-irányító Központ (a továbbiakban: TIK) ügyeletesével, aki utasította, hogy a K. település illetékességi területén folyamatban lévő rendőri intézkedésben nyújtsanak technikai segítséget egy eltűnt férfi személy felkutatásában, majd azt követően jelenjen meg a korábbi fenti bejelentés helyszínére a K. és T. település között elhelyezkedő mezőgazdasági terület bejáratához.

B. r. főörzsőrmester 18 óra 50 perckor jelent meg a fenti két település között lévő főútvonalon, ahol felvette a kapcsolatot a bejelentő Sz. M.-mel, aki elmondta, hogy korábban azért tett bejelentést a rendőrség segélyhívó telefonszámán, majd személyesen is a Rendőrsőrn, mert úgy véli, hogy a Kft.-je, a panaszos gazdasági társaság, által bérelt földterületen illetéktelenül végeztet betakarítási munkálatokat a földterület tulajdonosa. Továbbá előadta, hogy T. település külterületén több helyrajzi számon nyilvántartott összesen 84 hektár mezőgazdasági művelésben lévő területet bérel az ő Kft.-je már körülbelül 30 éve. Korábban az említett területek állami tulajdonban voltak, azonban azok körülbelül 2013 óta viszont S. K. A. települési lakos tulajdonában van, bérleti joggal terhelten, így vele is földbérleti szerződésben vannak. Korábban az állammal, majd S. K.-val kötött bér szerződés alapján földhasználati joguk van a fenti területekre. Viszont az elmúlt években S. K.-val megromlott a kapcsolatuk és peres eljárások folynak közöttük. Sz. M. közölte, hogy az említett földterületeket a meglévő szerződésük alapján a Kft.-jük művelte be, illetve végezte a termelt mezőgazdasági termények betakarítását. Most viszont engedélyük és tudomásuk nélkül, a tulajdonos az általuk termelt napraforgót T. település polgármestere által üzemeltetett vállalkozás alkalmazottjával végezteti a betakarítást, viszont a fenti földterületeken megtermelt napraforgó fedezetre szolgál. Mivel az ott termelt mezőgazdasági növényt a K. Zrtv.-vel meglévő termelési szerződés alapján a fenti cég által biztosított alapanyagokat ők finanszírozták és a betermelés menetéről is határoztak. Ugyanakkor a fenti betermelési munkák nem feltétlenül azonosak a K. Zrt.-vel meglévő szerződésükben foglaltakkal, mert a T. települési vállalkozó, illetve a tulajdonos között létrejött megállapodás alapján a tulajdonos a betakarított növény szállítási helyéről, mennyiségéről, valamint minőségéről nem tájékoztatja. A tulajdonos a jogi vitájuk miatt Kft.-jük ellen kártérítési igényt kíván benyújtani és a fenti területről betermelt növényből kívánja igényét biztosítani, viszont a pontos összeget nem közölte még részükre. A bejelentő arról is beszámolt, hogy a peres eljárásuk során a Járásbíróság a panaszostól a tulajdonos kérésére a fenti földterületek földhasználati jogát 2018. július 26-án megvonta, viszont a panaszos igényt tartana a korábban beművelt földterületen, megtermelt növény betakarítására, illetve értékesítésére.

B. r. főörzsőrmester a részére előadottakról jelenést tett a TIK ügyeletesének, majd a kellő jogi felvilágosítást megadta a bejelentő részére. Aki azt tudomásul vette és a rendőr részére átadott egy példányt S. K. által részére küldött levélből, melyben a tulajdonos tájékoztatja a bejelentőt a betakarítási munkákról.

Ezt követően B. r. főörzsőrmester megjelent a fenti helyrajzi számú mezőgazdasági terület bejárójánál, ahol őt a terület tulajdonosa, S. K. és a megbízott vagyonőri feladatokat ellátó személy Gy. J. fogadta. Ők a feltett kérdésre elmondták, hogy valóban volt S. K. és a panaszos gazdasági társaság között az említett földterületeket érintő és földhasználati jogot meghatározó szerződés, viszont az 2017. december 21-én megszűnt a Járásbíróság által hozott, és 2017. november 3-án kelt végzése alapján.

S. K. elmondta, hogy ő kezdeményezte a panaszos gazdasági társasággal fennálló haszonbérleti szerződés felbontását, mivel az ellen csődeljárást kezdeményeztek korábban és arról az ügyvezető igazgató őt nem tájékoztatta. A tulajdonos elmondása alapján így törvény adta joga, hogy kezdeményezheti a földbérleti jogának megvonását, és a fentiek tudatában a panaszos gazdasági társaságnak nem volt joga beművelni a földterületeket, mely az ő tulajdonában van. A Kft. fellebbezési igényt nyújtott be a bíróságra, mely során a törvényes határidőből kicsúszott. A felek az ügydöntő határozatot 2018. július 26-án kapták meg.

S. K. a fentiekhez azt is hozzátette, hogy az ő véleménye szerint a saját tulajdonában lévő földterületekről jogosan végeztet betakarítási munkálatokat az általa felkért T. települési lakos által üzemeltetett vállalkozás alkalmazottjával.

Az intézkedés során a beszerzett információkat B. r. főtörzsőrmester jelentette a TIK ügyelete, illetve a K. Rendőrkapitányság Szolgálatirányító Parancsnoka részére, akik jelentéstételre utasították őt.

2) B. r. főtörzsőrmester a Testület megkeresése alapján az alábbi kiegészítő-jelentést tette.

A rendőr rögzítette, hogy intézkedése során a közterületi végrehajtó állomány tagjaként utasításnak megfelelően járt el, önálló döntést, illetve véleményt nem alkotott, valamint illet nem közölt az intézkedés alá vont személyek részére.

B. r. főtörzsőrmester augusztus 29-én szintén szolgálatot látott el, így az EDR rádión keresztül ő maga is értesült arról, hogy a TIK ügyelete mely hívónevű kollégákat vezényelte a helyszínre. A rádióforgalmazás során olyan információ nem hangzott el, hogy az A. Rendőrőrs kollégáinak kellett volna helyszínre vonulnia.

B. r. főtörzsőrmester az intézkedésről utasításra jelentést készített, amelyről a helyszínen, valamint augusztus 27-én a K. Rendőrőrs telefonos elérhetőségén keresztül tájékoztatta a bejelentőt is, aki az utóbbi esetben információt kért az intézkedéssel kapcsolatban. B. r. főtörzsőrmester telefonon közölte vele az általa rögzített irat számát is, és tájékoztatta az ügykezelés menetéről, valamint a hatóság egyéb elérhetőségéről, mivel B. r. főtörzsőrmester ilyen minőségű iratot ő maga nem jogosult átadni.

B. r. főtörzsőrmester az intézkedés során megadta az előírt tájékoztatást az intézkedés menetét, valamint a panaszjogot illetően a bejelentőnek.

Az augusztus 25-én foganatosított intézkedés kulturált hangnemben, a forgalmi viszonyok változásához mérten, beszédhangon zajlott, amelyet a rendőr napszaknak megfelelő köszönéssel, illetve neve és rendfokozata közlésével kezdett meg. B. r. főtörzsőrmester megjegyezte, hogy a bejelentőt egy korábbi sérelmére elkövetett bűncselekmény kapcsán már ismert, ennek ellenére hivatalos hangnemben azonosította magát a K. Rendőrőrs beosztottjaként.

B. r. főtörzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy a panaszos állításában ellentétben semmilyen fenyegetés, illetve félelemkeltés nem történt az intézkedés során. A rendőr részéről az intézkedés igazoltatásban, adatgyűjtésben, valamint jogi felvilágosítás megadásában merült ki.

A vitás felek között nem volt semmilyen atrocitás, fenyegetés vagy hangoskodás, és a bejelentő az intézkedés befejeztével elhagyta az említett útszakaszt. A rendőr S. K.-t és a vagyonőrt érintő intézkedést a korábbi helyszíntől körülbelül 700 méter távolságra kezdte meg.

3) A rendőrség megküldte S. K. a panaszos gazdasági társaságnak címzett, 2018. augusztus 21-ei levelét.

S. K., mint a földterület kizárólagos tulajdonosa, figyelemmel a Járásbíróság 2017. december 21-én jogerőre emelkedett ítéletére, az alábbiakról tájékoztatta a panaszos Kft. ügyvezetőjét.

A tárgyi ingatlant 2018. augusztus 21. napján birtokba vette, és ezzel egyidejűleg intézkedett annak folyamatos őrszéséről. Továbbá az illetékes földhivatalnál kezdeményezte a panaszos, mint korábbi haszonbérlet földhasználati jogának törlését, és saját földhasználati jogosultságának nyilvántartásba vételét. S. K. felhívta a panaszos figyelmét arra is, hogy mivel a korábbi egyeztetési célú írásos és telefonos megkeresésekre egyáltalán nem válaszolt, tájékoztatja, hogy az egyébként rosszhiszeműen, felszólítása ellenére telepített napraforgót a napokban be fogja takarítani. Figyelemmel arra, hogy a panaszos a bírósági ítélet ellenére nem járt el önként a földhasználati

jogosultságuk törlését illetően, S. K. kártérítési igényt kíván érvényesíteni vele szemben, és a területen lévő napraforgó kultúra értékét az elszámolás körébe kívánja bevonni.

4) A K. Rendőrkapitányság megküldte az augusztus 25-i intézkedés alapján a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétségének gyanúja miatt tett feljelentés elutasításáról rendelkező határozatát.

A határozat indokolásában ismertetésre került B. r. főtörzsőrmester az intézkedés napján kelt jelentésében rögzített tényállás, továbbá az alábbi információk. S. K. 2018. augusztus 21-én kelt levelében tájékoztatta a panaszos gazdasági társaságot, miszerint az ingatlant 2018. augusztus 21-én birtokba vette, továbbá kezdeményezte az illetékes földhivatalnál a haszonbérő földhasználati jogának törlését és saját földhasználati jogosultságának bejegyzését. Ugyanezen levelében tájékoztatta továbbá, hogy a levél keltét követő napokban a telepített napraforgót betakarítja és kártérítési igény érvényesítése keretében annak értékét az elszámolás körébe kívánja bevonni. A rendelkezésre álló adatok alapján az is megállapítást nyert, hogy S. K. az ingatlant 2018. augusztus 21-én birtokba vette, továbbá kezdeményezte az illetékes földhivatalnál a haszonbérő földhasználati jogának törlését és saját földhasználati jogosultságának bejegyzését, mely eljárás jelenleg is folyamatban van. Megállapítható volt az is, hogy a panaszos gazdasági társaság és S. K. között, a bejelentés tárgyát képező földterületekről betakarított napraforgó, illetve annak értéke vonatkozásában polgári jogi vita áll fenn, melynek rendezése polgári peres eljárások körébe tartozik, és amelynek vonatkozásában kétséget kizáróan nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése. Mindezekre tekintettel mivel a feljelentett cselekmény nem bűncselekmény, ezért a feljelentést elutasították.

5) K. Rendőrőrs állományában álló S. r. zászlós 2018. augusztus 29-én tett jelentéséből az alábbiak állapíthatók meg.

S. r. zászlós a fenti napon szolgálata teljesítése során 15 óra 25 perckor kapott utasítást, hogy jelenjen meg K. és T. település között lévő 7 km szelvényénél, mivel S. K. bejelentést tett egy földtulajdonjogi vita kapcsán, amiben a rendőrség már korábban intézkedett. A bejelentés szerint a biztonsági cég munkatársa, aki S. K. megbízásából őrzik a napraforgótáblát, észlelte, hogy a korábbi tulajdonos Sz. M. megbízásából jogtalanul aratnak.

A rendőr 15 óra 43 perckor jelent meg a helyszínen, majd felvette a kapcsolatot a bejelentővel. S. K. elmondta, hogy a fenti földterület az ő tulajdonát képezi, ami miatt Sz. M.-mel jogi vitába kerültek körülbelül 2 éve, amelynek kapcsán a bíróság is az ő javára döntött, és a földhivatalnál is az ő nevére van bejegyezve a földterület. Sz. M. azonban ezt követően napraforgóval vetette be a földet, amelyre igényt tart, azonban azt „jogi procedúrát” követően S. K. javára ítélték meg. S. K. beszámolt a 2018. augusztus 25-i intézkedésről, majd arról is, hogy egy biztonsági céget bízott meg a terület őrzésével, amelynek munkatársa aznap észlelte, hogy A. település irányából a földúton megjelent 2 kombajn, illetve 4 traktor pótkokkal. A betakarítással megbízottakat tájékoztatták arról, hogy a földterület nem Sz. M. tulajdona, ennek ellenére ők jogtalanul munkához láttak, ezért értesítették a rendőrséget. S. K. előadta, hogy ő kezdeményezte a panaszos gazdasági társasággal fennálló haszonbérleti szerződés felbontását, mivel a panaszos Kft. ellen csődeljárást kezdeményeztek korábban és arról az ügyvezető igazgató őt nem tájékoztatta. A tulajdonos elmondása alapján így törvény adta joga, hogy kezdeményezheti a földbérleti jogának megvonását. Megítélése szerint a fentiek tudatában a panaszos gazdasági társaságnak nem volt joga beművelni a földterületeket, mely az ő tulajdonában van, viszont a Kft. fellebbezési igényt nyújtott be a bíróságra, mely során a törvényes határidőből kicsúszott. Az érintett felek az ügydöntő határozatot 2018. július 26-án kapták meg. S. K. S. r. zászlósának mobiltelefonon keresztül bemutatott egy földhivatali bejegyzést, miszerint a panaszos tulajdonjogát törölték, és a földterület tulajdonosaként S. K.-t jegyezték be.

S. r. zászlós ezt követően S. K. által megbízott biztonsági cég vezetőjét, B. A.-t is meghallgatta, aki előadta, hogy cégét S. K. 2018. augusztus 26-án bízta meg, mert a szóban forgó földterületen illegálisan próbáltak meg terményt betakarítani egy jogi vita miatt. Ezért a biztonsági cég S. K.-val a földterületen lévő napraforgóra vonatkozóan kötött szerződést, amire ők biztosítási kötelezettséget is vállalnak. A rendőrségi bejelentés előtt alkalmazottja jelentette felé, hogy Sz. M. munkásai gépekkel megjelentek és megkezdték a figyelmeztetésük ellenére a betakarítást, és a biztonsági őr ezt nem tudta megakadályozni, ezért tett bejelentést S. K., valamint a rendőrség felé, illetve telefonnal rögzítette a területre lépő járműveket. Ezt követően a biztonsági őr a tevékenységet figyelemmel kísérte.

S. r. zászlós a fenti személyek meghallgatását követően telefonon kért segítséget T. r. alezredes, készenlétes parancsnoktól, aki a fentiek alapján K. r. őrnaggyal egyeztetett, majd utasították S. r. zászlóst, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján jogtalannak minősülő betakarítást szüntesse be, majd a helyszínen jelenlévőket igazoltassa, illetve kérje el tevékenységüket igazoló iratokat, majd a megállapított tényállást jelentésben rögzítse.

S. r. zászlós a helyszín megközelítése céljából erősítést kért, és a Készenléti Rendőrség munkatársai érkeztek ki, akiknek szolgálati terepjárójával közelítették az aratás területét. Itt igazoltatták J. G.-t, aki elmondta, hogy édesanyja, Sz. M. megbízásából érkeztek a fenti földterületre napraforgó betakarítása miatt. J. G. előadta, hogy tisztában van S. K.-val fennálló jogvitáról, de ő édesanyja, a panaszos gazdasági társaság törvényes képviselője utasítására jelent meg a betakarítás végrehajtására, mivel Sz. M. megítélése szerint a Kft. által régen bérelt földterületen lévő napraforgó betakarítási munkálataira ő jogosult. J. G. ezt követően mindazon tényekről beszámolt, amelyről Sz. M. az augusztus 25-i intézkedés során B. r. főtörzsőrmesternek (és a jelentésében is rögzített) elmondott, és amelynek alapján a panaszos gazdasági társaság szerint jogszerűen kívánják betakarítani a napraforgót.

A helyszínen a biztonsági cég alkalmazottját, Gy. J.-t is meghallgatták, aki arról számolt be, hogy a bejelentés előtt észlelte, hogy A. település irányából mezőgazdasági gépek érkeznek és megkezdik a betakarítást. Ezt követően közölte, hogy a fenti területet az őt alkalmazó cég őrzi, amelyre S. K. földtulajdonos adott megbízást. Elmondta, hogy a betakarítás megkezdéséről értesítette B. A.-t és S. K.-t is, illetve a gépekről fényképfelvételt készített.

Ezt követően 6 személyt igazoltattak a betakarítási munkákkal kapcsolatban, és ellenőrzésre kerültek a munkagépek.

Az intézkedő rendőrök jelenlétében S. K. a helyszínen telefonon keresztül felvette a kapcsolatot Sz. M.-mel, mely során S. K. megbeszélte, hogy a munkát a területen befejezik, és a levágott napraforgót együtt lemérik, majd S. K.-hoz szállítják. A mérlegelést követően pedig az ügyben polgári peres eljárást kezdeményeznek, hogy a napraforgóval kapcsolatban a bíróság mondja ki a végső döntést.

S. r. zászlós rögzítette, hogy az ügyben a jogi felvilágosításon, illetve a felek közötti közvetítésen kívül, valamint az igazoltatásokon kívül más rendőri intézkedésre nem került sor. Az intézkedés során S. K. tudott olyan iratot bemutatni, amely a földtulajdon jogát igazolta, azonban Sz. M. nem jelent meg a helyszínen, illetve jelenlévő fia sem igazolta ennek ellenkezőjét. Az intézkedés a betakarítási tevékenység beszüntetésével zárult, amelynek a jelenlévő személyek eleget tettek és végig együttműködő magatartást tanúsítottak.

6) S. r. zászlós 2018. október 5-én kelt jelentésében az alábbi többlet információk olvashatók.

2018. augusztus 29-i intézkedés alapja S. K. bejelentése volt, amely Sz. M. megbízottjai részéről megvalósuló jogsértésre vonatkozott, illetve a biztonsági cég is jelezte, hogy amennyiben nem kerül sor rendőri intézkedésre, akkor feljelentést fog tenni Sz. M. ellen, mivel az általuk védett területen engedélyük nélkül, sőt felszólításuk ellenére megkezdték a betakarítási munkálatokat.

Zászlós elmondása szerint a TIK az ő egységüket vezényelte a helyszínre, és nem rendelkezik arra vonatkozóan információval, hogy az A. Rendőrőrs rendőreinek kellett volna intézkedni.

Az esettel kapcsolatban T. r. alezredes egyeztetett telefonon K. r. őrnaggyal, a K. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály vezetőjével, és S. r. zászlós az utasításuk alapján jelent meg a betakarítás helyszínén, hogy megszakítsa a betakarítási tevékenységet és megkezdje a jelenlévő munkásuk és munkagépek ellenőrzését.

Sz. M. nem volt jelen az intézkedésnél, hanem fia részére lett megadva a jogi felvilágosítás, és tájékoztatás a rendőri intézkedés okáról. Az intézkedés során engedélyt a betakarításra a rendőrség egyik fél részére sem engedélyezett, mivel erre a rendőrségnek semmilyen jogi felhatalmazása nincs, csak a jogi felvilágosítást adták meg a feleknek, miszerint bíróságon tudják tisztázni a jogvitájukat.

S. r. zászlós az intézkedést megelőzően ellenőrizte az intézkedő rendőrök ruházatát, illetve az ékitmény, szolgálati azonosító jelvények, illetve a név kitűzők meglétét, akik a sapkákat is felvették a Készenléti Rendőrség terepjárójából való kiszálláskor.

A rendőrök az intézkedést napszaknak megfelelő köszönéssel, illetve név, rendfokozat és arra vonatkozó közléssel kezdték meg, hogy a K. Rendőrőrs beosztottjai.

Az intézkedést 2 fős +2 fős formában kezdték meg, S. r. zászlóssal, valamint K. r. őrmesterrel egy-egy fő készenléti rendőr közelítette meg a két külön helyen feltalálható munkagépeket. A Készenléti Rendőrség munkatársai a biztosításon, és a helyszínre történő szállításon kívül más tevékenységet nem végeztek.

S. r. zászlós miután a dombon lévő személyeket, és a járműveket leellenőrizte és meghallgatta a munkásokat, hogy kinek a megbízásából dolgoznak, és nekik milyen tájékoztatást adott a megbízó Sz. M., visszament a másik egységhez, hogy átvegye az intézkedést tőlük, és megadja a szükséges jogi felvilágosítást. S. r. zászlós előtt Sz. M. fia részéről nem hangzott el említés jogi képviselőt kiértékesítéséről. Ő először csak annyit mondott, hogy ő egy alkalmazott és édesanyja megbízásából dolgozik. Később, amikor S. K. megjelent a betakarítás helyszínén, már közlékenyebb volt, és a felek egymás között kezdték el megbeszélni a dolgokat, mely során S. K. többször kérte, hogy a rendőrségnek érdemben nyilatkozzon, illetve mutasson be az ő álláspontjukat alátámasztó iratokat.

Ezt követően Sz. M. telefonon felvette a kapcsolatot S. K.-val, és arra a szóbeli egyességre jutottak, hogy a betakarított napraforgót lemérik, majd pedig S. K.-hoz fogják leszállítani.

S. r. zászlós közölte a felekkel, hogy az intézkedésről jelentést fog készíteni, amelyet kikérhetnek későbbi jogi lépésekhez a rendőrségtől, a jogszabályi feltételek betartása mellett. A feleket arról is tájékoztatták, hogy az intézkedésről készült jelentéseket későbbi jogvita során, hogy lehet felhasználni.

A rendőrség mindkét intézkedés nyomán büntetőeljárást indított, amelynek eredményéről a feleket értesítették.

S. r. zászlós a Testület azon kérdésére, hogy a panaszos gazdasági társaság részéről jelenlévő személyek a történeteket igazoló milyen rendőri dokumentációra tartottak igényt, illetve ezek

rendelkezésre bocsátása megtörtént-e, azt válaszolta, hogy ebben K. r. őrnagy, valamint a büntetőeljárásban megbízott K. r. főtörzsőrmester hivatott válaszolni.

S. r. zászlós felé Sz. M. fia nem jelezte, hogy K. r. őrmester intézkedésével kapcsolatban bármilyen jellegű panasa lenne.

Az intézkedés kulturált hangnemben, normál hangerőn, a felek veszekedése nélkül, tárgyaló hangnemben zajlott a munkások is nyugodtak voltak. A rendőri intézkedés a vitás felek közötti kapcsolatfelvétel elősegítésére, és arra való ösztönzésükre irányult, hogy vitájukat jogi úton rendezzék. A panaszos állításával ellentétben nem valósult meg fenyegetés vagy félelemkeltés a rendőrök részéről.

Sz. M. sem a rendőrök, sem S. K. kérésére nem jelent meg a helyszínen, ezért a fiát tájékoztatták az intézkedés okáról, miszerint S. K. és az által megbízott biztonsági cég bejelentést tett az engedély nélküli betakarításról, lopásról. Sz. M. fiát tájékoztatták arról is, hogy a rendőrség a két augusztusi intézkedéssel összefüggésben vizsgálatot indít, és amennyiben jogsértést állapítana meg, megteszik a szükséges lépéseket.

7) K. r. őrmester S. r. zászlóssal azonos módon számolt be az intézkedésről, és csak az alábbi adatokkal egészítette ki jelentését.

A felekkel közölték, hogy a betakarított terményt S. K. tulajdonában lévő területre szállíthatják, de azzal a bíróság jogerős döntéséig nem rendelkezhetnek.

Sz. M. fia megemlítette jogi képviselőt kiértékelését, de K. r. őrmester közölte vele, hogy csak az intézkedést követően vegye fel a kapcsolatot a jogi képviselővel, ne az intézkedés során, valamint a szóbeli meghallgatások közben, amelyet ő tudomásul vett.

Sz. M. fia nem jelezte, hogy panaszt kíván tenni a rendőri intézkedéssel szemben, azonban a tájékoztatás szóban kiterjedt arra, hogy a rendőrség két intézkedéssel kapcsolatban megvizsgálja az esetet, és amennyiben jogsértést állapít meg, akkor megteszi a szükséges intézkedéseket.

Sz. M. fia nem közölte az intézkedés végén, hogy a rendőrök adják meg a jelvéyszámukat.

8) A K. Rendőrkapitányság elutasította az augusztus 29-i intézkedés alapján, a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kisebb értékre elkövetett lopás vétségének gyanúja miatt tett feljelentést.

A határozat indokolásában az alábbi tényállás olvasható.

2018. augusztus 29-én 15 óra 25 perc körüli időben telefonon keresztül tett bejelentést a rendőrségre S. K. egy földtulajdonjogi vita kapcsán, miszerint a saját tulajdonában lévő T. külterületén található napraforgó tábláját, a korábbi tulajdonos Sz. M. megbízásából aratják jogtalanul. A bejelentést követően a K. Rendőrség szolgálatot teljesítő állománya megjelent a tárgyi földterületnél, ahol az alábbiakat állapították meg a jelenlévő személyek meghallgatása és a helyszínen tapasztaltak alapján.

A földterület korábbiakban állami tulajdon volt, de 2013. év óta S. K. tulajdonában lévő és mezőgazdasági művelésben lévő földterületeket a panaszos gazdasági társaság művelte. A földterületek vonatkozásában a panaszos gazdasági társaság és S. K. között korábban földterületi szerződés jött létre, így a panaszos Kft. földhasználati joga volt a fenti területre, azonban az elmúlt években jogi kapcsolatuk megromlott és peres eljárások folytak közöttük. A peres eljárás során a

Járásbíróóság a panaszos gazdasági társaságtól a bejelentés tárgyát képező földterületek földhasználati jogát 2018. július 26-án jogerősen megvonta, viszont a panaszos Kft. igényt tart a korábban beművelt földterületek termésének betakarítása, illetve értékesítésére, tekintettel arra, hogy azt nem a tulajdonos finanszírozta. Megállapítást nyert ugyanakkor az is, hogy S. K. 2018. augusztus 21-én kelt levelében tájékoztatta a panaszost, miszerint az ingatlant 2018. augusztus 21-én birtokba vette, továbbá kezdeményezte az illetékes földhivatalnál a haszonbérlelt földhasználati jogának törlését és saját földhasználati jogosultságának bejegyzését.

Megállapítható, hogy S. K. és a panaszos gazdasági társaság között a fenti földterületeket érintő és földhasználati jogot meghatározó szerződés 2017. december 21-én megszűnt a Járásbíróóság által 2017. november 9-én kelt végzése alapján. A végzés ellen a panaszos fellebbezést nyújtott be, az ügydöntő határozatot a felek 2018. július 26-án kapták meg. Így megállapítást nyert, hogy a függőben lévő, le nem zárult eljárás és jogerős döntés meghozatalának időpontjáig, 2017. december 21-e és 2018. július 26-a közötti időben a panaszos Kft. a korábbi szerződésben foglalt földhasználati jogára alapozva beművelte és bevetette S. K. tulajdonát képező földterületeket, majd azokon 2018. július 26-át követően betakarítási munkákat kívánt végezni a termés iránti igény érvényesítése végett.

S. K. a fennálló jogvita miatt a panaszos ellen kártérítési igényt nyújtott be, és a saját tulajdonában lévő földekre a panaszos által vetett növények betermeléséből kívánja igényét biztosítani.

A bejelentés helyén S. K. telefonon keresztül felvetette a kapcsolatot a panaszos gazdasági társaság ügyvezetőjével. Sz. M.-mel, mely során megbeszélték, hogy a mezőgazdasági betakarítási munka a területen befejeződik. Az addig betakarított napraforgót közösen lemérik és S. K.-hoz szállítják. A mérlegelést követően a továbbiakban polgári peres eljárást kezdeményeznek a felek egymás ellen polgári jogi igényük érvényesítése céljából.

Az ügyben végzett elsődleges adatgyűjtés során beszerezett adatok alapján megállapítható, hogy S. K. és a panaszos Kft. között polgári jogi vita áll fenn, melynek vonatkozásában kétséget kizáró módon nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, ezért mindezekre tekintettel a rendőrség S. K. által tett feljelentést elutasította.

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt is azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A panaszbeadványban a jogi képviselő egy termőfölddel kapcsolatos jogvitát ismertett, illetve tájékoztatta a Testületet arról, hogy panaszt jelentett be a 2018. augusztus 29. napján történt rendőri intézkedéssel szemben a Megyei Főügyészséghez, mert álláspontja szerint az intézkedő rendőrök jogszerűtlenül állították le a panaszos tulajdonát képező termény betakarítását, és jogszerűtlenül jogosították fel S. K.-t annak betakarítására, amellyel a panaszosnak még nem számszerűsített, de jelentős kárt okoztak az eljáró rendőrök. Panaszként fogalmazódott meg az is, hogy a panaszos gazdasági társaság kérése ellenére egyik intézkedéssel kapcsolatban sem kapott semmilyen jelentést, jegyzőkönyvet.

A Testület eljárását a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el."

Az Rtv. fent idézett 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület rendőri intézkedésekkel, mulasztásokkal, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával foglalkozik, így hatáskör hiányában nem jogosult kártérítés és egyéb polgári jogi kérdésében, valamint a rendőrök büntetőjogi felelősségét illetően állást foglalni. A Testület megjegyzi, továbbá, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotörvény) rendelkezései alapján lehet kezdeményezni a rendőrségi iratok megismerését, és az ezzel kapcsolatos jogorvoslati eljárásra az Infotörvény szabályai irányadók.

A Testület ezért a panasz fenti része tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz, XIII. cikkében foglalat tulajdonhoz, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, valamint az alábbiak szerint.

2) A Testület érdemben, első körben azt vizsgálta, hogy a rendőrség eleget tett-e az augusztus 25-i helyszíni intézkedést megelőzően tájékoztatási kötelezettségének.

A panaszbeadvány szerint S. K. levélben tájékoztatta a panaszost, hogy a termőföldet önhatalommal birtokba vette, és leírta, hogy a panaszos tulajdonát képező terményt betakarítja, azt az általa támasztani kívánt kártérítési igénybe be kívánja számítani. S. K. a már jogerős ítélet alapján nem kezdeményezte az ítéletben foglaltak végrehajtását. Ezzel kapcsolatban a panaszos gazdasági társaság törvényes képviselője, Sz. M. ügyvezető elment a T. Rendőrkapitányság, ahol közölték, hogy ők nem illetékesek az ügyben, menjen K. településre, de valójában ott sem fognak tudni részére segítséget nyújtani, mert ez polgári peres ügy, és ez nem a rendőrség hatásköre. Majd javasolták, hogy forduljon az A. Rendőrőrs segítségért. 2018. augusztus 25. napján Sz. M. személyesen ment el oda is, de nem tudott bejutni, az ajtó zárva volt, csengőt nem talált és a telefont sem vették fel. Sz. M. felhívta a 112-es segélyhívó elsősorban azért, hogy megkérdezze, hová forduljon segítségért, amire azt a választ kapta, hogy ez nem az ő feladatuk. Sz. M. délután felhívta a Sz. Rendőrkapitányságot, azonban ott is elutasító választ kapott, valamint észrevételezték, hogy nem tudják elhinni, hogy a bíróság nem döntött arról, hogy kié az a napraforgó. És elmondták azt is, hogy szombat van, nem tudnak segíteni.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A törvény 24. § (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrség megadta a szükséges felvilágosítást Sz. M.-nek azzal, hogy tájékoztatta őt, hogy a bejelentés tárgya polgári peres ügy, és az nem a rendőrség hatáskörébe tartozik. Továbbá a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségének is eleget tett, mert végül az augusztus 25-i bejelentés alapján helyszíni intézkedésre került sor. A Testület azt sem tartotta sérelmesnek, hogy Sz. Rendőrkapitányság a szombati napra hivatkozott, hiszen egy polgári ügyben munkaszüneti napon nem lehet felvenni a kapcsolatot az illetékes bírósággal, hatósággal.

A fentiekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a rendőrség eleget tett segítségnyújtási és tájékoztatási kötelezettségének, és ezzel összefüggésben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) A Testület ezt követően az augusztus 25-i intézkedést vonta vizsgálat alá.

a) A Testület a rendőrség intézkedési kötelezettségével kapcsolatban az alábbi megállapítást teszi.

i) A panaszbeadvány szerint S. K. az előzetesen megküldött levelének megfelelően 2018. augusztus 25. napján megkezdte a termény betakarítását. Ebben az időben a termény még olyan állapotban volt, hogy abból értékes és hasznosítható napraforgómagot kinyerni nem lehetett. A betakarítás időpontjában Sz. M. felhívta a K. Rendőrsöt, majd kiküldték. Sz. M.-et az eljárás tárgyát képező ingatlanhoz, ahová mintegy másfél órás várakozás után érkezett meg B. rendőr, aki Sz. M.-t és S. K.-t is meghallgatta, de Sz. M.-t nem engedte az aratás közelébe. A rendőr azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyben ő nem tud eljárni, mivel ez polgári ügy. S. K. a terület egy kis részét tudta betakarítani, mert az eső a további munkálatokat a következő napon megakadályozta.

B. r. főtörzsőrmester jelentése szerint 2018. augusztus 25-én 18 óra 15 perckor a K. Rendőrs hivatali helyiségében a nappalos szolgálatot ellátó kollégái tájékoztatták, hogy Sz. M. korábban bejelentést tett egy földtulajdonjogi vita kapcsán. Ezt követően B. r. főtörzsőrmester felvette a kapcsolatot a Tevékenység-irányító Központ a TIK ügyeletesével, aki utasította, hogy a K. település illetékességi területén folyamatban lévő rendőri intézkedésben nyújtsanak technikai segítséget egy eltűnt férfi személy felkutatásában, majd azt követően jelenjen meg a korábbi fenti bejelentés helyszínére a K. és T. település között elhelyezkedő mezőgazdasági terület bejáratához.

B. r. főtörzsőrmester 18 óra 50 perckor jelent meg a fenti két település között lévő főútvonalon, ahol felvette a kapcsolatot a bejelentő Sz. M.-mel, aki elmondta, hogy korábban azért tett e bejelentést a rendőrség segélyhívó telefonszámán, majd személyesen is a Rendőrsön, mert úgy véli, hogy a Kft.-je, által bérelt földterületen illetéktelenül végeztet betakarítási munkálatokat a földterület tulajdonosa. Továbbá előadta, hogy T. település külterületén több helyrajzi számon nyilvántartott összesen 84 hektár mezőgazdasági művelésben lévő területet bérel az ő Kft.-je már körülbelül 30 éve, amely területek körülbelül 2013 óta viszont S. K. A. települési lakos tulajdonában van, akivel földbérleti szerződést kötöttek. Viszont az elmúlt években S. K.-val megromlott a kapcsolatuk és peres eljárások folynak közöttük. Sz. M. közölte, hogy az említett földterületeket a meglévő szerződésük alapján a Kft.-jük művelte be, illetve végezte a termelt mezőgazdasági termények betakarítását. Most viszont engedélyük és tudomásuk nélkül, a tulajdonos az általuk termelt napraforgót T. település polgármestere által üzemeltetett vállalkozás alkalmazottjával végezteti a betakarítást, viszont a fenti földterületeken megtermelt napraforgó fedezetre szolgál. Mivel az ott termelt mezőgazdasági növényt a K. Zrtv.-vel meglévő termelési szerződés alapján a fenti cég által biztosított alapanyagokat ők finanszírozták és a betermelés menetéről is határoztak. Ugyanakkor a fenti betermelési munkák nem feltétlenül azonosak a K. Zrt.-vel meglévő szerződésükben foglaltakkal, mert a T. települési vállalkozó, illetve a tulajdonos között létrejött megállapodás alapján a tulajdonos a betakarított növény szállítási helyéről, mennyiségéről, valamint minőségéről nem tájékoztatja. A tulajdonos a jogi vitájuk miatt Kft.-jük ellen kártérítési igényt kíván benyújtani és a fenti területről betermelt növényből kívánja igényét biztosítani, viszont a pontos összeget nem közölte még részükre. A bejelentő arról is beszámolt, hogy a peres eljárásuk során a Járásbíróság a

panaszos Kft.-től a tulajdonos kérésére a fenti földterületek földhasználati jogát 2018. július 26-án megvonta, viszont a panaszos gazdasági társaság igényt tartana a korábban beművelt földterületen, megtermelt növény betakarítására, illetve értékesítésére. B. r. főtörzsőrmester a részére előadottakról jelenést tett a TIK ügyeletesének, majd a kellő jogi felvilágosítást megadta a bejelentő részére.

Ezt követően B. r. főtörzsőrmester megjelent a fenti helyrajzi számú mezőgazdasági terület bejárójánál, ahol őt a terület tulajdonosa, S. K. és a megbízott vagyonőri feladatokat ellátó személy Gy. J. fogadta. Ők a feltett kérdésre elmondták, hogy valóban volt S. K. és a panaszos gazdasági társaság között az említett földterületeket érintő és földhasználati jogot meghatározó szerződés, viszont az 2017. december 21-én megszűnt a Járásbíróság által hozott, és 2017. november 3-án kelt végzése alapján. S. K. elmondta továbbá, hogy ő kezdeményezte a panaszos gazdasági társasággal fennálló haszonbérleti szerződés felbontását, mivel az ellen csődeljárást kezdeményeztek korábban és arról az ügyvezető igazgató őt nem tájékoztatta. A tulajdonos elmondása alapján így törvény adta joga, hogy kezdeményezheti a földbérleti jogának megvonását, és a fentiek tudatában a panaszos gazdasági társaságnak nem volt joga beművelni a földterületeket, mely az ő tulajdonában van. A panaszos Kft. fellebbezési igényt nyújtott be a bíróságra, mely során a törvényes határidőből kicsúszott. A felek az ügydöntő határozatot 2018. július 26-án kapták meg.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A Testület megítélése szerint az Rtv. fent idézett szakasza értelmében a rendőr intézkedési kötelezettségét a közrend és a közbiztonság védelmének szükségességét megalapozó jogellenes cselekmény gyanúja teremti meg. B. r. főtörzsőrmester jelentése szerint Sz. M. a rendőrségre egy földtulajdonjogi vita kapcsán tett bejelentést, amellyel kapcsolatban ugyanakkor nem volt kizárható jogellenes cselekmény elkövetése, **ezért a Testület megítélése szerint a bejelentés tartalma miatt fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége, annak érdekében, hogy a helyszínen megjelenjen és megtegye a szükséges intézkedést a történeti tényállás tisztázása érdekében.**

ii) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége megghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A Testület álláspontja szerint a helyszínen az intézkedő rendőr számára annyi derült ki biztosan, hogy szabálysértés, illetve bűncselekmény gyanúja az esettel kapcsolatban nem merült fel, amely a rendőrség hatáskörébe tartozó intézkedés megtételét tette volna szükségessé, hanem a termény betakarításával kapcsolatban nem tudnak a felek megegyezni, mely kérdés megítélése polgári peres eljárásra tartozik.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettesének OBH 6622/2001 jelentése a következőkre mutat rá. „Az Rtv. 24. § (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a magánérdekek védelme csak akkor tartozik a Rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számot tevően megnehezülne. Ez a rendelkezés az általános érvénnyel meghatározott segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettség határait vonja meg oly módon, hogy azt a rendőrség feladatkörével összefüggő - a belső rend és a közbiztonság védelme körébe tartozó - segítség megadására korlátozza.” Mivel jelen esetben jogellenes cselekmény elkövetése nem volt megállapítható és a törvényes védelem az adott körülmények között más módon, a termény betakarítása esetén is polgári peres eljárás útján való érvényesíthetősége biztosított volt, az aratás folytatásával, a magánérdek védelmének meghiúsulása vagy számottevően megnehezülése nem forgott fent.

A fent hivatkozott OBH jelentés azt is rögzíti, hogy „a rendőrség nem avatkozhat be az állampolgárok közötti polgári jogi vitákba és - a törvény által meghatározott lehetőségen túlmenően - nem is nyújthat ezek eldöntéséhez támogatást az egyik vagy másik fél részére”.

Ezen felismerésből két dolog következik: egyrészt a rendőrnek az adott helyzetben kötelessége volt megadni a szükséges jogi tájékoztatást a feleknek arról, hogy a jogvita eldöntésére nincs a rendőrségnek hatásköre, és arról is, hogy jogaiknak mely fórum előtt szerezhetnek érvényt. A panaszbeadvány szerint a rendőr azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyben ő nem tud eljárni, mivel ez polgári ügy. A Testület megjegyzi, hogy az intézkedő rendőrtől nem várható el a polgári anyagi és eljárásjogi normák részletes ismerete, ezért úgy ítélte meg, hogy a rendőr – a fentiek alapján – eleget tettek tájékoztatási kötelezettségének.

Másrészről szükséges leszögezni, hogy a rendőr a fentiekén túl a jogvitába érdemben nem avatkozhatott be, így a termény betakarítását elősegítő, illetve azt meggátló intézkedést nem foganatosíthatott és így a panaszos szempontjából nem valósult meg rendőri mulasztás, azzal kapcsolatban, hogy az aratást a rendőr nem állította le, amely az egyébként az időjárási viszonyok miatt hiúsult.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrség nem valósított meg jogellenes mulasztást a tekintetben, hogy nem avatkozott közbe az aratásba, továbbá az intézkedő rendőr a tőle elvárható tájékoztatást megadta a panaszos gazdasági társaság törvényes képviselőjének, így nem sérült a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

b) A panaszbeadvány arról számol be, hogy az intézkedő rendőr mintegy másfél órás várakozás után jelent meg a helyszínen. Ezzel szemben B. r. főtörzsőrmester jelentésében az szerepel, hogy őt 18 óra 15 perckor a K. Rendőrőrs hivatali helyiségében a nappalos szolgálatot ellátó kollégái tájékoztatták, hogy Sz. M. korábban tett bejelentéséről, amelyet követően a TIK ügyeletesével, aki utasította, hogy a K. település illetékességi területén folyamatban lévő rendőri intézkedésben nyújtsanak technikai segítséget egy eltűnt férfi személy felkutatásában, majd azt követően jelenjen meg a korábbi fenti bejelentés helyszínét képező mezőgazdasági terület bejáratához. B. r. főtörzsőrmester 18 óra 50 perckor érkezett a helyszínre.

Az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelménye értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Tekintettel arra, hogy a bejelentés polgári jogvitára vonatkozott és az alapján a közrendet, illetve közbiztonságot közvetlenül fenyegető veszély fennforgása nem volt megállapítható, a Testület a fentiekkel kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrség kiérkezéséig eltelt a panaszbeadványban szereplő másfél órás időtartam sem tekinthető aránytalanul hosszúnak.

Mindezekre való tekintettel a Testület nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét, mivel a rendőr helyszínre érkezéséig eltelt idő nem volt indokolatlanul hosszú.

4) A Testület a 2018. augusztus 29-én fogatosított intézkedéssel kapcsolatban az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszbeadvány szerint panaszos egyeztetett jogi képviselőjével, akinek álláspontja szerint a panaszost a birtokától jogellenes magatartással, tilos önhatalommal fosztották meg, ezért a Ptk. 5:6 §-a alapján jogos önhatalommal azt visszaszerezheti. Ezt figyelembe véve 2018. augusztus 29. napján a panaszos munkavállalói, vállalkozói két kombájjal, traktorral megjelentek a betakarítás érdekében. Röviddel ezután megjelent S. K., majd a K. Rendőrőrs rendőrei. A jogi képviselő tudomására jutott, hogy először a területileg illetékes A. Rendőrőrs állományába tartozó rendőrök indultak a helyszínre, majd a Sz. Rendőrkapitányság utasítására visszafordultak, és K. Rendőrőrs rendőrei jelentek meg, akik a panaszos munkavállalóit, vállalkozóit igazoltatták, az aratást leállították. Az eljáró rendőrnő először azt mondta, senki nem arathat, majd S. K. a saját telefonjának bemutatásával, a rendőrnővel valamilyen információt osztott meg, ami után a rendőrnő kijelentette, hogy a termőföldet S. K. arathatja le. A rendőrnő nem engedte, hogy a panaszos képviselőjét ellátó ügyvezetőjének a fia az intézkedés során jogi segítséget vegyen igénybe a, le kellett tennie a telefont. A jelenlévő 4 főt irányító rendőrnő az intézkedés megkezdése előtt nevét, azonosító számát szóban nem közölte, a panasz előterjeszhetőségére vonatkozóan tájékoztatást nem adott. A jogi képviselő azt is hozzátette, hogy a helyszínen jelenlévő a panaszos törvény képviselőjében, munkavállalóiban, és vállalkozóiban a rendőri eljárás félelmet keltett, különösen az a rendőri fenyegetés, hogy őket feljelentik.

a) A Testület a rendőrség intézkedési kötelezettségével összefüggésben az alábbiakat rögzíti.

S. r. zászlós az intézkedés napján kelt jelentésében előadta, hogy aznap szolgálata teljesítése során 15 óra 25 perckor kapott utasítást, hogy jelenjen meg K. és T. település között lévő 7 km szelvényénél, mivel S. K. bejelentést tett egy földtulajdonjogi vita kapcsán, amiben a rendőrség már korábban intézkedett. A bejelentés szerint a biztonsági cég munkatársa, aki S. K. megbízásából őrzik a napraforgótáblát, észlelte, hogy a korábbi tulajdonos Sz. M. megbízásából jogtalanul aratnak. A rendőr a helyszínen megjelenve felvette a kapcsolatot a bejelentővel, aki a panaszos gazdasági társasággal fennálló jogvitájukat ismertette és mobiltelefonon keresztül bemutatott egy földhivatali bejegyzést, miszerint a panaszos tulajdonjogát törölték, és a földterület tulajdonosaként S. K.-t jegyezték be. S. r. zászlós ezt követően S. K. által megbízott biztonsági cég vezetőjét, B. A.-t is meghallgatta, aki előadta, hogy cégét S. K. 2018. augusztus 26-án bízta meg, mert a szóban forgó földterületen illegálisan próbáltak meg terményt betakarítani egy jogi vita miatt. Ezért a biztonsági cég S. K.-val a földterületen lévő napraforgóra kötött szerződést, amire ők biztosítási kötelezettséget is vállalnak. A rendőrségi bejelentés előtt alkalmazottja jelentette felé, hogy Sz. M. munkásai gépekkel megjelentek és megkezdték a figyelmeztetésük ellenére a betakarítást, és a biztonsági őr

ezt nem tudta megakadályozni, ezért tett bejelentést S. K., valamint a rendőrség felé, illetve telefonnal rögzítette a területre lépők járműveit.

S. r. zászlós a fenti személyek meghallgatását követően telefonon kért segítséget T. r. alezredes, készenlétes parancsnoktól, aki a fentiek alapján K. r. őrnaggyal egyeztetett, majd utasították S. r. zászlóst, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján jogtalannak minősülő betakarítást szüntesse be, majd a helyszínen jelenlévőket igazoltassa, illetve kérje el tevékenységüket igazoló iratokat, majd a megállapított tényállást jelentésben rögzítse.

S. r. zászlós a helyszín megközelítése céljából erősítést kért, és a Készenléti Rendőrség munkatársai érkeztek ki, akiknek szolgálati terepjárójával közelítették az aratás területét. Itt igazoltatták J. G.-t, aki elmondta, hogy édesanyja, Sz. M. megbízásából érkeztek a fenti földterületre napraforgó betakarítása miatt. J. G. előadta, hogy tisztában van S. K.-val fennálló jogvitáról, de ő édesanyja, a panaszos gazdasági társaság törvényes képviselőjének utasítására jelent meg a betakarítás végrehajtására, mivel Sz. M. megítélése szerint a Kft. által régen bérelt földterületen lévő napraforgó betakarítási munkálataira ő jogosult. A helyszínen a biztonsági cég alkalmazottját, Gy. J.-t is meghallgatták, aki megerősítette B. A. előadását. Ezt követően 6 személyt igazoltattak a betakarítási munkákkal kapcsolatban, és ellenőrzésre kerültek a munkagépek. Az intézkedő rendőrök jelenlétében S. K. a helyszínen telefonon keresztül felvette a kapcsolatot Sz. M.-mel, mely során S. K. megbeszélte vele, hogy a munkát a területen befejezik, és a levágott napraforgót együtt lemérik, majd S. K.-hoz szállítják. A mérlegelést követően pedig az ügyben polgári peres eljárást kezdeményeznek, hogy a napraforgóval kapcsolatban a bíróság mondja ki a végső döntést.

S. r. zászlós rögzítette, hogy az ügyben a jogi felvilágosításon, illetve a felek közötti közvetítésen, valamint az igazoltatásokon kívül más rendőri intézkedésre nem került sor. Az intézkedés a betakarítási tevékenység beszüntetésével zárult, amelynek a jelenlévő személyek eleget tettek és végig együttműködő magatartást tanúsítottak.

B. r. zászlós októberi jelentésének tanúsága szerint az intézkedés során engedélyt a betakarításra a rendőrség egyik fél részére sem engedélyezett, mivel erre a rendőrségnek semmilyen jogi felhatalmazása nincs, csak a jogi felvilágosítást adták meg a feleknek, miszerint bíróságon tudják tisztázni a jogvitájukat.

A Testület utal az Állásfoglalás III. rész 3) pontjában a rendőrség intézkedési kötelezettségével kapcsolatban hivatkozott törvényi rendelkezésekre és jelen esetben, mint a polgári jogvitában irányadó értelmezésére.

A Testület fentebb úgy foglalt állást, hogy a rendőröknek az adott helyzetben kötelességük volt megadni a szükséges jogi tájékoztatást a feleknek arról, hogy a rendőrségnek a jogvita eldöntésére nincs hatásköre, és arról is, hogy jogait mely fórum előtt érvényesítheti. Azonban ezen túl a jogvitába érdemben nem avatkozhattak be, így a termény betakarítását vagy annak megakadályozását célzó intézkedést nem fogantatosíthattak.

A rendőrségi jelentésekből arra lehet következtetni, hogy a rendőrök megadták a szükséges jogi felvilágosítást a feleknek, azonban a rendőri iratokból az is tudható, hogy ugyan engedélyt a betakarításra a rendőrség egyik fél részére sem engedélyezett, de az intézkedő rendőrök a betakarítás beszüntetésére kaptak parancsot, és a helyszíni intézkedés ezzel is zárult. **Mivel a rendőrség az aratás leállításával érdemben beavatkozott egy polgári jogi – végső soron végrehajtási – vitába, annak ellenére, hogy közrend és a közbiztonság védelmét szükségessé tevő körülmény nem forgott fenn és a törvényes védelem az adott körülmények között más módon, a termény betakarítása, és annak elmulasztása esetén is polgári peres eljárás útján való érvényesíthetősége biztosított volt, a Testület megállapította a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.**

b) A Testület vizsgálta a rendőrök szolgálati fellépés módját.

A rendőrségi jelentések szerint a rendőrök az intézkedést napszaknak megfelelő köszönéssel, illetve név, rendfokozat és arra vonatkozó közléssel kezdték meg, hogy a K. Rendőrőrs beosztottjai. Sz. M. fiát tájékoztatták az intézkedés okáról, miszerint S. K. és az általa megbízott biztonsági cég bejelentést tett az engedély nélküli betakarításról.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet kellőképpen a jogbiztonság elve.

Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást nem tudta feloldani csupán a rendelkezésre álló adatokra támaszkodva, úgy foglalt állást kifejtettekkel kapcsolatban, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.

c) A Telefonhasználattal kapcsolatban K. r. őrmester rögzítette, hogy Sz. M. fia megemlítette jogi képviselőt kiértékelését, de közölte vele, hogy csak az intézkedést követően vegye fel a kapcsolatot a jogi képviselővel, ne az intézkedés során, valamint a szóbeli meghallgatások közben, amelyet ő tudomásul vett.

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése értelmében „ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.”

Az Rtv. 13. § (3) bekezdése kellő jogalapot biztosít a rendőrnek a telefon (mint az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozó tárgy) elvételére, illetőleg használatának korlátozására, amennyiben az az intézkedés célját veszélyezteti.

Jelen esetben az intézkedés eredményes lefolytatását, nevezetesen a tényállás tisztázását és a meghallgatások foganatosítását, zavarhatta egy telefonbeszélgetés, ezért a telefonhasználat korlátozását a Testület jogszerűnek értékelte.

Mindezekre tekintettel a Testület arra megállapításra jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a telefonhasználat korlátozása miatt.

d) A Testület a panaszjogra vonatkozó tájékoztatási kötelezettség kapcsán a következő megállapításra jutott.

K. r. őrmester jelentése szerint Sz. M. fia nem jelezte, hogy panaszt kíván tenni a rendőri intézkedéssel szemben, azonban a tájékoztatás szóban kiterjedt arra, hogy a rendőrség a két intézkedéssel kapcsolatban megvizsgálja az esetet, és a amennyiben jogsértést állapít meg, akkor megteszi a szükséges intézkedéseket.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés II. fordulata alapján „az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről”.

A Testület a rendőrségi megkeresésében, kifejezetten kérte a rendőrök arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy adtak-e tájékoztatást a panaszosnak az intézkedéssel szembeni panasz előterjesztéséről, és amennyiben adtak, azt pontosan milyen tartalommal tették meg, illetve amennyiben ezt elmulasztották, jelöljék meg ennek okát. Ennek ellenére a rendőrök csak a fentieket rögzítették ezzel kapcsolatban, és nem tértek ki arra, hogy megtörtént-e a tájékoztatás, és amennyiben igen, az milyen tartalommal hangzott el. Ezért a Testület azon gyakorlatából kiindulva, hogy ha a rendőrség nem ad elő a panaszt cáfoló előadást, úgy a panaszosi beadványt fogadja a történések valós leírásaként. Így ebben az esetben **abból indult ki, hogy panasz előterjeszthetőségére vonatkozó tájékoztatás nem hangzott el, ezért úgy ítélte meg, hogy ezzel kapcsolatban sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, mely sérelmet a Testület csekélyfokúnak értékelte.**

e) A panaszbeadványból arra lehet következtetni, hogy a rendőrök részrehajlóak voltak, ezért a Testület vizsgálta a részrehajlás-mentes eljárás követelményét és azt a kifogást, hogy nem a helyileg illetékes A. Rendőrőrs rendőri jártak el az ügyben.

Ezzel kapcsolatban B. r. főtörzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy augusztus 29-én szintén szolgálatot látott el, így az EDR rádión keresztül ő maga is értesült arról, hogy a TIK ügyeletes mely hívónevű kollégákat vezényelte a helyszínre. A rádióforgalmazás során olyan információ nem hangzott el, hogy az A. Rendőrőrs kollégáinak kellett volna helyszínre vonulnia

S. r. Zászlós elmondása szerint a TIK az ő egységüket vezényelte a helyszínre, és nem rendelkezik arra vonatkozóan információval, hogy az A. Rendőrőrs rendőreinek kellett volna intézkedni.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

Mivel a rendőrség cáfolta, hogy A. Rendőrőrs járőreinek kellett volna intézkedni, és a Testület ezzel kapcsolatban csupán a panaszosi és rendőri előadásokra támaszkodva nem tudta maradéktalanul a tényállást felderíteni, arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható. Ez alapján, ugyanakkor arra való tekintettel, hogy a rendőrség ezen intézkedés alkalmával a polgári jogi vitába a panaszos aratásának beszüntetésével beleavatkozott, a Testület nem tudta kétséget kizáróan alátámasztani, valamint megcáfolni, hogy a részrehajlás-mentes eljárás követelményének érvényesülését, ezért ezzel kapcsolatban a panaszos tisztességes eljáráshoz való, valamint az Alaptörvény XV. Cikkében foglalt egyenlőbánásmód követelményhez való jogának sérelme nem volt megállapítható.

f) A Testület vizsgálta a rendőri hangnemet és bánásmódot.

A rendőrségi jelentések tanúsága szerint az intézkedés kulturált hangnemben, normál hangerőn, a felek veszekedése nélkül, tárgyaló hangnemben zajlott a munkások is nyugodtak voltak. A rendőri

intézkedés a vitás felek közötti kapcsolatfelvétel elősegítésére és arra való ösztönzésükre irányult, hogy vitájukat a jogi úton rendezzék. A panaszos állításával ellentétben nem valósult meg fenyegetés vagy félelemkeltés a rendőrök részéről.

A Testület a panasz ezen része kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrre vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr az áruháztott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület az ellentmondó állítások alapján – és egyéb rendelkezésre álló bizonyítási eszköz hiányában – úgy ítélte meg, hogy nem megállapítható az alapjogsérelem, azon panasz kapcsán, hogy a panaszos törvény képviselőjét, munkavállalóit, és vállalkozóit a rendőrök megfenyegették és bennük a rendőri eljárás félelmet keltett.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a helyszíni intézkedést megelőzően a rendőrség eleget tett segítségnyújtási és tájékoztatási kötelezettségének, és ezzel összefüggésben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület az augusztus 25-i intézkedéssel kapcsolatban megállapította, hogy a bejelentés tartalma miatt fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége, és álláspontja szerint a rendőrség nem valósított meg jogellenes mulasztást a tekintetben, hogy nem avatkozott közbe az aratásba, továbbá az intézkedő rendőr a tőle elvárható tájékoztatást megadta a panaszos törvényes képviselőjének, így nem sérült a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő joga. A Testület nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a rendőr helyszínre érkezéséig eltelt idő miatt. Ugyanakkor a Testület megállapította a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét az augusztus 29-i intézkedés vonatkozásában, tekintettel arra, hogy a rendőrség az aratás leállításával érdemben beavatkozott egy polgári jogi vitába, annak ellenére, hogy közrend és a közbiztonság védelmét szükségessé tevő körülmény nem fogott fenn és a törvényes védelem az adott körülmények között más módon, a termény betakarítása, és annak elmulasztása esetén is polgári peres eljárás útján való érvényesíthetősége biztosított volt. A Testület úgy ítélte meg, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a telefonhasználat korlátozása miatt, azonban a Testület az ellentmondó előadások miatt nem tudott állást foglalni, hogy érte-e alapjogi sérelem a panaszost a szolgálati fellépés mód, valamint a rendőri hangnem és bánásmód vonatkozásában. A Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét a panaszjoggal kapcsolatos tájékoztatás miatt. A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható a részrehajlás-mentes ügyintézés követelményével, valamint azzal kapcsolatos kifogással összefüggésben, hogy a második intézkedés alkalmával nem A. Rendőrőrs járőrei intézkedtek.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2019. január 24.

Dr. Lukács Tamás
Elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
Elnökhelyettes, testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
Előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET